

Gezamenlijke redeneerlijn van de waterschappen en Rijkswaterstaat. - algemene voorwaarden en lokaal maatwerk -

d.d. 30 juni 2020

Aanleiding

Koninklijke Horeca Nederland (KHN) heeft een brief gestuurd aan Rijkswaterstaat, de UvW en de VNG met het verzoek of de seizoenspaviljoens in het winterseizoen 2020-2021 op het strand mogen blijven staan. Dit in verband met gederfde inkomsten door corona en de kosten voor het op- en afbouwen van de strandtenten. Het betreft met name strandpaviljoens langs de Hollandse kust. Langs de Zuidwestelijke deltakust en Waddenkust staan de paviljoens al (onder voorwaarden) jaarrond.

Vanwege de uitzonderlijke situatie als gevolg van de coronacrisis met een grote impact op de economie is er vanuit de overheid een breed pakket aan ondersteuningsmaatregelen beschikbaar voor ondernemers. Daarnaast wordt door overheden ook via wet- en regelgeving gestreefd de economische activiteit in Nederland te stimuleren, waarbij de brede maatschappelijke invalshoeken tegen elkaar worden afgewogen. In dit licht zijn de betrokken overheden aan de slag gegaan met het verzoek van de KHN.

De betrokken overheden bekijken gezamenlijk of aan dit verzoek tegemoet gekomen kan worden. Naast de waterveiligheid zijn er andere belangen, zoals die van de openbare orde en veiligheid, natuur, recreatie en economie, die afgewogen moeten worden alvorens tot een beantwoording van de vraag van de KHN te kunnen komen. Hierover vindt overleg plaats met de betrokken gemeenten en provincies. Wij gaan ervan uit dat er geen exploitatie plaatsvindt gedurende het winterseizoen. Via het landelijke Kustpactoverleg zullen de betrokken overheden hun standpunt met de maatschappelijke partijen in de kustzone bespreken.

Waterstaatkundige aspecten

In deze notitie wordt het gezamenlijke standpunt van Rijkswaterstaat en de kustwaterschappen ten aanzien van het waterbeheer beschreven.

Vanuit het oogpunt van de waterveiligheid is het in principe mogelijk om de seizoensbebouwing op het strand eenmalig een winter te laten staan als aan bepaalde randvoorwaarden wordt voldaan. Het gaat daarbij zowel om generieke voorwaarden als om lokaal maatwerk.

Voor de waterveiligheid is het van belang om erosie van de duinvoet en het duin te voorkomen. Als de strandbebouwing in het winterseizoen blijft staan, belemmert dat de aangroei van de duinvoet en het duin via zandverstuiving. Ook kan bebouwing dicht bij de duinvoet erosie en/of extra duinafslag veroorzaken. Voor de meeste stranden aan de Hollandse kust zal dit voor één winterseizoen geen probleem vormen. De tijdelijkheid (één winterseizoen 2020-2021) is hierbij een voorwaarde.

Hiernaast is er een risico op schade aan de strandbebouwing als gevolg van een storm. Dan kan het zo zijn dat de strandpaviljoens 'weggeblazen' worden. De brokstukken belanden op het strand, in het duin, de boulevard en in de zee. Met de verontreiniging van het strand, duin en zee als gevolg. En het vormt een risico voor omstanders en kan schade aan havens, huizen en auto's veroorzaken. Ook de nautische veiligheid kan in het geding komen. Voor de eventuele stormschade aan de strandbebouwing en het opruimen van de brokstukken en de afgeleide schade daarvan, blijft de ondernemer aansprakelijk.

Met oog op bovenstaande effecten hebben de waterbeheerders onderstaande generieke voorwaarden bepaald. Aanvullend dient per gemeente/badplaats lokaal maatwerk te geschieden in overleg tussen de gemeente, betrokken waterbeheerder (bevoegdheid RWS of waterschap) en de ondernemer.

Generieke voorwaarden

- Het overwinteren van de seizoensbebouwing is eenmalig.
- De seizoensbebouwing staat geheel op eigen risico.
- Alleen het hoofdgebouw mag blijven staan. Er mogen geen strandhuisjes en geen losse objecten op het strand, zoals terrasonderdelen, meubilair, (zee)containers, etc blijven staan.
- Er mogen geen oliën, vetten of chemicaliën achterblijven in de strandbebouwing, want die kunnen het strand en de Noordzee verontreinigen.
- Eventuele schade aan de waterkering, die wordt veroorzaakt door de strandbebouwing (of losse rondvliegende onderdelen ervan), komt voor rekening van de ondernemer.
- De voorwaarde dat strandbebouwing op een bepaalde afstand van elkaar en de duinvoet moeten staan in de winter (t.b.v. zandverstuiving naar het duin) vervalt voor dit seizoen.
- Indien de voorwaarde dat strandbebouwing begin 2021 zeewaarts verplaatst moet worden (reguliere 5-jaarlijkse verplaatsing) van toepassing is, vervalt deze voor dit seizoen. Verplaatsing zal dan plaatsvinden in 2022.
- Aansprakelijkheid voor het opruimen van de stormschade ligt bij de ondernemer. De wijze van opruimen in Natura2000 duingebied moet vooraf worden afgestemd met het bevoegd gezag.
- Tussentijds (in het winterseizoen) mag er alleen zand worden verplaatst rondom de strandbebouwing (na winterstormen) als hierover met de waterbeheerder overeenstemming is bereikt.
- Ondernemers dienen grondig te inspecteren en dingen extra vast te zetten met oog op het voorkomen dat eventuele losvliegende onderdelen in een storm de zeewering of het duingebied niet beschadigen of verzwakken. De waterbeheerder zal daarop inspecteren. Daarnaast is er een opruimverplichting voor de ondernemer.
- Na harde wind of storm/hoogwater geldt er een inspectieplicht om te beoordelen of alles er nog goed bij ligt. Bij schade aan de waterkering dient direct contact opgenomen te worden met de waterkeringbeheerder.
- Er moeten vooraf afspraken worden gemaakt over onderhoud van duin en banketten in het voorjaar: hierbij valt te denken aan extra kosten vanwege beperkte toegankelijkheid, en extra benodigd onderhoud aan rasters, duinvoet etc.
- Er is geen sprake van een belemmering van het onderhoud, de huidige veiligheid of geplande versterking van de primaire waterkering. De wijze waarop mogelijke consequenties worden ondervangen is maatwerk en is helder vooraf geregeld.

Lokaal maatwerk

Aanvullend gelden ook locatiegebonden voorwaarden. Deze worden in nader overleg tussen de ondernemer, de gemeente en de waterbeheerder gespecificeerd. Hieronder staan enkele locatiegebonden voorwaarden beschreven.

- Er kunnen situaties zijn waar strandbebouwing niet kan worden toegestaan, bijvoorbeeld daar waar het strand dusdanig smal is.
- In de buurt van dijk-constructies (Rijnland en Delfland) is het niet toegestaan om eenvoudige gebouwen te laten overwinteren, bijvoorbeeld als deze bestaan uit geschakelde zeecontainers.
- De betreffende waterkeringbeheerder geeft op basis van het vigerend kader aan van wanneer tot wanneer het stormseizoen / winterseizoen is.
- Of vloerterrasdelen (veelal betonplaten) mogen blijven liggen is afhankelijk van het beleid van de waterkeringbeheerder ten aanzien van dynamisch duinbeheer. Het aangestoven zand op deze delen wordt gedurende het winterseizoen niet verwijderd.
- In het zomerseizoen ingegraven gebouwdelen onder de strandbebouwing moeten worden verwijderd en het zandvolume daarbij weer worden aangevuld.

De wijze waarop de ondernemer toestemming kan vragen voor het eenmalig laten staan van de strandbebouwing zal tijdig vanuit de bevoegde gezagen in de regio worden gecommuniceerd. Het zal naar verwachting gaan om een (gewijzigde) watervergunningaanvraag vanuit de individuele ondernemer omdat het maatwerk betreft.